

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Бурятия

МО "Курумканский район"

МБОУ "Барагханская СОШ"

РАССМОТРЕНО

Руководитель МО учителей
начальных классов

С.И.Аюшиева
Протокол №1 от «31»
августа 2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Замдиректора по учебной
части

Е.М.Раднаева
Приказ №76 от «31» августа
2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

Т.О.Ербанов
Приказ №1 от «31» августа
2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

(ID 3698535)

учебного предмета «Бурятский язык»

1 - 4 классы

Барагхан 2023

Тайлбари бэшэг

Буряад хэлэнэй 1- 4 ангиин багшын ажалай программа иимэ журамшуулхан баримта бэшэгүүд дээрэ үндэһэлжэ зохёогдоһон:

- Закона Российской Федерации «Об образовании в Российской Федерации» (№ 273-ФЗ от 29.12.2012 г.);
- Закона Республики Бурятия «Об образовании в Республике Бурятия» (от 13.12.2013 г. № 240 – V с изменениями от 29.04.2019 г.);
- Приказа Минобрнауки РФ от 06.10.2009 № 373 «Об утверждении и введении в действие федерального образовательного стандарта начального общего образования» с изменениями и дополнениями от 26.11.2010 г., 22.09.2011 г., 18.12.2012 г., 29.12.2014 г., 18.05. 2015 г., 31.12.2015 г.
- Примерной основной образовательной программы начального общего образования, одобренной решением федерального учебно-методического центра (протокол № 1/15 от 8 апреля 2015 года);
- Приказ Министерства просвещения РФ «О федеральном перечне учебников, рекомендуемых к использованию при реализации имеющих государственную аккредитацию образовательных программ начального общего, основного общего, среднего общего образования» от 28.12. 2018 г. № 345 (ред. от 20.05.2020 г. № 254);
- СанПин 2.4.2.2821 – 10 «Санитарно – эпидемиологические требования к условиям и организации обучения в общеобразовательных учреждениях» (утверждены постановлением Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 29 декабря 2010 года № 189, зарегистрированным в Минюсте России 03.03.2011 г., регистрационный № 19993);
- Письма Министерства образования и науки РФ от 28.10.2015 г. № 08-1786 «О рабочих программах учебных предметов»;
- Основной образовательной программы начального общего образования МБОУ «Барагханская СОШ» на 2020-2021 учебный год, утвержденной приказом № 34 от 31.08.2020 г;
- Устава МБОУ «Барагханская СОШ» постановление МО «Курумканский район» №448 от 23 декабря 2015 г.;
- Положения о рабочей программе МБОУ «Барагханская СОШ», утвержденного приказом № 34/1 от 31.08.2020 г.;
- Авторской программы Дылыкова Р.С., Буряад хургуулиин

программанууд: Буряад хэлэн 1-4 классууд.- Улаан-Үдэ: ГБУ РЦ «Бэлиг», 2019.

Ямаршые арадай хэлэн өөрэ байдалаараа, ниитэ үүргээрээ онсо удхатай. Хэлэн гээшэ хүнүүдэй хоорондоо харилсаха, бэе бээдээ нүлөөлхэ, эрдэм ухаа үзэхэ, ойлгожо абаха хэрэгсэл, арадай соёл болбосорол хадагалаад байһан гуламта, хүн бүхэнэй, арад бүхэнэй, өөрэ ханал бодол харуулһан түхэл болоно, тиихэдэ арад бүхэнэй уран зохёол түрэл хэлэн дээрэ бэшэгдэнэ. Тиимэһээ хургуулида үзэгдэдэг предметүүд соошые хэлэн өөрын хууритай.

Эхин хургуулида үзэгдэдэг буряад хэлэн хадаа бүхэлиин нэгэ хубинь, нүгөөдэ шатада үзэгдэдэг буряад хэлэнтэй холбоотой. Дунда хургуулида буряад хэлэ үзэхэдөө хурагша бүхэн түрэл хэлэн дээрэ аргагүй найнаар уншажа, зүбөөр бэшэжэ, сэбэр ульгамаар хэлэжэ, хүнэй хэлэһые абаһаар хүнгэнөөр ойлгожо абаха шадабаритай, тиихэдэ буряад хэлэнэй теори мэдэхэ болоод гараха аргатай.

Эхин хургуулида үзэгдэхэ буряад хэлэн дунда хургуулиин буряад хэлэнэй удхатай тааруу, эндэ нэрлэгдэһэн шадабаринуудай үндэһэ хуури хүгжөөхэ уялгатай, тодорхойлбол, үхибүүн түрэлхи хэлээ мэдэхэ, буряад хэлэтэй буряад хүн гээшэб гэжэ бээ мэдэрхэ, хэлэлгээ хүгжөөхэ зорилготой.

Эхин хургуулида үзэгдэдэг буряад хэлэнэй гол зорилго: түрэл буряад хэлэн дээрэнэ бэшүүлжэ, уншуулжа, харилсуулжа хургаха; буряад хэлэн гэһэн наукатай танилсуулха.

Эхин классуудта түрэл хэлэ зааха тодорхой **зорилгонууд** гэхэдэ:

1. Хэлэн ухаан хоёрой хоорондо нягта холбоотой байдаг дээрэһээ үхибүүдые түрэл хэлэндэнь хургахадаа, тэдэнэй ухаан бодолые хүгжөөхэ, баяжуулха.
2. Хурагша бүхэниие зүбөөр, уран гоёор, удхыень ойлгон уншаха дадалтай болгохо.
3. Түрэл арадай ёһо заншалнуудые болон сэсэн мэргэн хургаалнуудые ойлгуулха.
4. Эхэ орондоо, түрэнэн тоонто нютагтаа, түрэл хэлэндээ, арад зондоо, бэшэшые үндэһэтэндэ дуратайгаар хүмүүжүүлхэ.
5. Хурагшадай аман хэлэлгые хэшээл бүхэндэ баяжуулангаа, тэдэниие эли тодоор, литературна хэлэн дээрэ хэлүүлжэ, ханал бодолыень алдуугүйгөөр, сэбэр гоёор бэшүүлжэ хургаха гэхэ мэтэ.

Эхин шатын классуудта үзэгдэхэ буряад хэлэнэй программа гол шухала хоёр бүлэгһөө бүридэнхэй:

- 1) Грамотада хургаха шата, хэлэлгэ хүгжөөлгэ.
- 2) Грамматика, бэшэгэй дүрим үзэхэ шата, хэлэлгэ хүгжөөлгэ.

Энэ буряад хэлэнэй программа мүнөөнэй эрилтэдэ харюусамаар, үхибүүдэй наһанда, хүгжэлтэдэнь таарамжатайгаар зохёогдоһон байха. Эхин шатада шэнэ эрилтэнүүд табигдана. Тэдэ эрилтэнүүд үхибүүдые хүмүүжүүлхэ, хүгжөөхэ хэрэгтэ гүрэн түрын харасын ондоо болоһониие харуулна. Тус программын гол шэглэлнүүд гээшэ хадаа иимэнүүд:

1. Бэшэхэ шадабаритай болгохо.
2. Харилсаха шадабаритай болгохо.

Эхин хургуулиин буряад хэлэнэй программын харасаар үхибүүдэй бэелүүлхэ гол үйлэ хадаа бэшэлгэ (письмо) болохо. Энэ ажаябуулга гурбан гол онсо байдалда тааруу: нэгэдэхээр, бэшэлгэ эхин хургуулиин үхибүүдтэ урдань дайралдаагүй, шэнэ үйлэ хэрэг болоно; хоёрдохёор, бэшэжэ байхадаа, хурагшад лингвистическэ ойлгосонуудтай танилсана, тэдэниие найнаар ойлгожо, хэрэглэжэ хураха аргатай болоно; гурбадахаяар, бэшэжэ байха үедөө буряад хэлэнэй теори баримталан, ойлгосонуудыень хэрэглэн, даабаринууды дүүргэхэ, тиихэдээ юрэнхылһэн үйлэ шадабаринуудтай болохо.

Хоёрдохи шэглэл баримталхада, иимэнүүд онсонууд анхарал татана: нэгэдэхээр, үгэ, тэрэнэй удха, үгын олон ондоо мэдэрэл харуулдагынь, ү гын стилистикээрээ илгаралынь ойлгуулха; хоёрдохёор, аман ба бэшэгэй хэлэлгэтэй, аман хэлэлгын янзануудтай: диалог, монолог, бэшэгэй хэлэлгын гол янзатай – текст (бодомжолго, зураглал, домоглол) танилсуулха, хэрэглэжэ хургаха; гурбадахаяар, харилсаанай этикеттэй (буряад арадай заншалта харилсаха аргуудтай) танилсуулха.

Нэгэдэхи класста буряад хэлэ үзэхэ гол ба тодорхой зорилгонууды бэелүүлхын тулада зохёогдон хэблэгдэһэн тусхай комплект: номууд («Үзэглэл», «Мүшэхэн»), ажалай дэбтэрнүүд, методическа заабаринууд, шалгалтын хүдэлмэринүүд, диктантнуудай суглуулбари г.м. хэрэглэгдэнэ.

Грамотада хургалгын шухала **зорилгонууд:**

- Үхибүүдые уншуулжа, бэшүүлжэ хургаха, хэлэн ба литература тухай түрүүшын мэдээсэнүүдые үгэхэ;
- Үхибүүдэй ухаан бодолые баяжуулха;
- Хурагшадай бэшэмэл ба аман хэлэлгыг эдэбхитэй болгохо;
- Үхибүүдэй ухаан бодолой ба ойлголгын эдэбхиие хүгжөөхэ, үхибүүдые хуралсалдаа анхаралтайгаар хандажа хургаха;
- Метапредметнэ шэглэлтэй шадабари бүридхэлхэ.

Грамотада хургалгын үе буряад хэлэ үзэлгын бэлэдхэлэй үе гээд нэрлэхэдэ болоно. Энэ үедэ үхибүүд түрэл хэлэнэингээ абяануудай системэтэй, тодорхойлбол: үзэгтэй

зэргэсүүлэн абяантай танилсана, аялган болон хашалган абяануудыг, хонгёо, бүдэхи, хатуу, зөөлэн хашалган абяануудыг, эрэ ба эмэ абяануудыг илгаруулжа, уншажа хурана, тийхэдэ хөөрэхэн, асууһан, шангадхаһан мэдүүлэлнүүдэй аянга ойлгожо абана. Үхибүүд абяануудыг үгүүлжэ, үзэгөөр харуулжа, бэшэжэ, үгыг үенүүдтэ, үенүүдыг абяануудта хубаажа хурана, үгүүлэгдэжэ байһан үгэ сооһоо абяануудыг илгажа хурана.

Тийхэдэ грамотада хургалгын үедэ үхибүүд зүб бэшэжэ хурана: буряад хэлэнэй гол дүрим болохо аялганай тааралдалай практическа аргануудаар танилсана, тэрэ зуураа үгын бии бололгыг ойлгожо абаха боломжо баһа үгтэнэ.

Үгэ гэхэн ойлгосо үзэхэдөө, тэрэ гансашье үгүүлэгдэнэ бэшэ, үшөө юумэ, тэмдэг, үйлэ нэрлэнэ, үгэ бүхэн ямар ба даа удхатай байна гэжэ ойлгоно.

Үгэнүүдтэ асуудалнуудыг табихадаа, хоорондонь холбон харилсуулхадаа, хурагшад морфологиин талаар түрүүшын ойлгосонуудыг мүн лэ практическа аргаар олоно.

Грамотада хургалгын үедэ мэдүүлэл, текст гэхэн ойлгосонууд үгтэнэ. Хурагшад мэдүүлэл бүхэн бэшэг дээрэ хоорондоо точконуудаар илгагдадаг, эхиндэнь ехэ үзэг бэшэгдэдэг гэжэ ойлгоно, мэдлэлнүүдыг үгүүлжэ байхадаа, тусхай аянга хэрэглэнэ, тэрээн сооһоо үгэнүүдыг илгажа хурана, мүн мэдүүлэлнүүдыг дэлгэрэнгы болгохо шадабаритай болоно.

Текст уншажа эхилхэдээ, үхибүүд уншалга гэжэ тусхай ажаябуулгын онсо журамуудтай танилсана, зүбөөр уншажа хурана.

Эхин ангиин хурагшадтай шадабаринууд:

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты) – өөрын ба хүнүүдэй ажабайдалда түрэл хэлэн ямар үүргэтэйб гэжэ ойлгоно (хэлэнэй аргаар хажуудахи хүнтээ харилсанаб, бэшэмэл текстын удха үзэнэб гэжэ ойлгоно).

Бээ гуримшуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД):

- Багшатай хамта хэшээлэйнгээ зорилго табиха;
- Хэшээлдээ юу хэһэнэ хойно хойноһоонь тоолохо;
- Юу хэхэ гээшэбиб гэжэ уридшалан хэлэхэ (прогнозировать);
- Өөрынгөө, нүхэдэйнгөө ажал багшатай сугтаа урид зохёогдоһон тусхай критеринүүдээр шалгаха;

- Багшын үгэхэн түсэбөөр, алгоритмаар хүдэлжэ шадаха.

Орион тойрониё шудалха шадабари (познавательные УУД):

- Номоор хүдэлхэ (номой гаршагай, тусгаар тэмдэгдэй үүргэ ойлгохо);
- Зураг хаража гү, али текст уншажа, асуудалнуудта харюу олохо;
- Багшатай болон нүхэдтээ хамта дүн гаргаха;

- Үгөөр хэлэгдэхэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болгохо, тиин һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо үгөөр хэлэхэ;

- Текстын удха дамжуулха.

Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД):

- Өөрынгөө һанаа бодол аман хэлэлгээр, тиихэдэ багахан текст зохёожо, бэшэгэй хэлэлгээр харуулха;

- Хажуудахи хүнүүдээ шагнаха, тэдэнэй хэлэһэниие ойлгохо;

- Уран гоёор уншаха, хөөрэхэ;

- Классайнгаа үхибүүдтэй, багшатаяа яагаад ажалаа эмхидхэхэ, ямар журамуудые сахиха тухайгаа хэлсэхэ;

- Хоёр хоёроороо, бүлэг бүлэгөөр хүдэлхэ, тиихэдээ олон ондоо «тушаал» бэе дээрээ абаха: ударидагшын, даабари дүүргэгшын, бэшээшын г.м.

Буряад хэлээр шадабари (предметные результаты):

- Мэдүүлэл болон текст илгаруулха;

- Уншаһанайнгаа удхаар багшын асуудалнуудта харюусаха;

- Үгын абяануудые нэрлэхэ, илгаха, абяан ба үзэг гэхэн ойлгосонуудые бусайдуулхагүй, үгэ үенүүдтэ хубааха;

- Аялган абяануудай гол үүргэ ойлгожо абаха, тэдэнэй тааралдаха, һубариха ёһо ойлгохо, тэрээн дээрэ үндэһэлэн уншаха;

- Мэдүүлэл бэшэг дээрэ харуулха;

- Мэдүүлэлэй һүүлдэ сэгнэлтын тэмдэг табиха;

- Буулгажа бэшэхэ.

1 ангиин программын удха (62 ч)

Бэлэдхэлэй үе (9 ч)

Уг гарбал. Түрэл буряад орон. Нургуули, нурагшын журам. Аман бэ бэшэгэй хэлэлгэ. Үгэ. Үгын удха. Үгэнүүд хоорондоо холбоо. Мэдүүлэл. Үе. Абяанууд: аялган ба хашалган.

Үзэглэлэй үе (49 ч)

Аялган ба хашалган абяанууд, тэдэниие тэмдэглэхэн үзэгүүд. Түргэн ба удаан аялганууд. Дифтонгнууд. Эрэ, эмэ, эрсэ аялганууд. Хашалган абяан ба үзэгүүд. Хатуу ба зөөлэн хашалганууд. Хонгёо ба бүдэхэ хашалганууд. Зөөлэн ба хатуу тэмдэгүүд (ь, ъ).

Үзэглэлэй удаадахи үе (4 ч)

Г. Чимитов «Үзэглэл»; «Эхэ эсэгийн хургаал»; «Мөөгэ ба тээгэ»; «Һурагшадай уялга».

Грамотада хургалгын болон хэлэлгэ хүгжөөлгын программа

I. Бэлэдхэлэй үе (9 час)

Грамотада хургалга хоёр хубиһаа бүридэнэ: бэлэдхэлэй ба үзэглэлэй. Грамотада хургалгын бэлэдхэлэй үедэ хэрэглэгдэхэ хөөрөлдөөнэй 3 хэшээл хараалагдана. Бэлэдхэлэй үе сентябрь һарада үнгэргэгдэжэ, саашань үзэглэлэй үе эхилнэ. Үзэглэлэй үедэ хэгдэхэ хүдэлмэридэ программаар 53 час хараалагдана. Энэ үедэ һурагшад абьяан ба үзэгүүдтэй танилсажа, уншалга бэшэлгэ хоёрто һураха болоно.

Нэгэдэхи класста буряад хэлэ үзэхэ программын гол шухала зорилгонь хадаа хэлэлгэ хүгжөөлгэ ба грамотада хургалга болоно. Грамотада хургалга хэлэлгэ хүгжөөлгэтэй нягта холбоотойгоор, тэрэнэйнгээ үндэнэ һуури дээрэ эмхидхэн ябуулагдаха ёһотой.

Зургаа һаһатай үхибүүд олонхи ушарта хургуулида ерэхэдээ, үгэ хэлээршые тулюур, һанал бодолоо гүйсэд дамжуулха дадал багатай байдаг ха юм. Тиимэһээ тус хүдэлмэри саг үргэлжэ, тусхай системэтэйгээр, нягта гуримтайгаар ябуулагдажа, түрүүшын үдэрһөө литературна буряад үгэнүүдэй удхыень нютагай үгэтэй сасуулан ойлгуулха, хэшээл бүхэндэ шэнэ үгэнүүдтэй танилсуулгын хүдэлмэри хэгдэхэ.

Хэлэлгэ хүгжөөлгэ үхибүүдэй ухаан бодолой хүгжэлтэтэй нягта холбоотой юм: тиимэһээ түбхын түрүүн үхибүүдэй хараһан мэдэхэ юумэн тухай хэлүүлжэ, мэдүүлэл зохёолгохо, һүүлээрнь гурба-дүрбэн мэдүүлэлһээ бүридэн хэлэлгэ зохёохо дүршэлтэй болгохо. Тус хүдэлмэри үри дүнтэйгөөр ябуулхын тула элдэб янзын гоё зурагууд, техникескэ хэрэгсэлнүүд, аман зохёолһоо: оньһон ба жороо үгэнүүд, таабаринууд, шүлэгүүд, дуунууд үргэнөөр хэрэглэгдэхэ.

Багшын урда иимэ зорилгонууд табигдана:

- үхибүүдэй аман хэлэлгэ үдэр бүри хүгжөөхэ, баяжуулха;
- үнгэтэ сюжетнэ зурагууды хэрэглэжэ, үхибүүдэй аман хэлэлгэ, ухаан бодолыень хүгжөөхэ;
- шэнэ үгэнүүдэй удхатай танилсуулха, тэдэниие хэлэлгэдээ хэрэглэхэ дадалтай болгохо;
- багшын табигһан асуудалда гүйсэд харюу үгэжэ шадаха;
- хэлэлгэ сооһоо мэдүүлэл, мэдүүлэл сооһоо үгэ илгажа һураха;
- үгэ юумэ нэрлэнэ ба үгэ олон удхатай гэжэ ойлгохо;
- үгэнүүдэй хоорондохи холбоо оложо һураха;
- богони үгые үенүүдтэ һалгааха, үеһөө абья илгаха дадалтай болгохо;

- аялган болон хашалган абяануудай илгаае модель дээрэ харуулжа шадаха;
- мэдүүлэл схемэ дээрэ харуулха шадабаритай болгохо;
- багшын аманһаа шүлэг, оньһон үгэнүүдые, жороо үгэнүүдые сээжэлдэхэ, таабаринуудые тааха дадалтай болгохо;
- бэшэлгын дэбтэр соохи үзэгүүдэй хубинуудые, дүрсэнүүдые бэшэхэ, мүн элдэб юумэнүүдые зураха дадалтай болохо.

Бэлэдхэлэй үедэ иимэнүүд темэнүүдээр хөөрэлдөө үнгэргэхэдэ болоно: «Минии гэр бүлэ», «Манай хургуули», «Буряд хайхан оромни», «Манай класс».

Бэлэдхэлэй үеын түрүүшын хэшээлһээ эхилжэ, бэшэлгэдэ бэлэдхэл хэгдэхэ ёһотой. Үзэгүүдэй элементнүүдые бэшүүлжэ хургаха. Дэбтэр соохи даабаринуудые түрүүн багшын хүтэлбэри доро, удаань өөһэдөө бэшэжэ шадаха ёһотой. Дэбтэрэй түрүүшын нюурнуудта үгтэһэн жэшээнүүдые дүүргэхэдээ, түрүүн багша самбарта бэшэжэ харуулха. Уридшалан багша самбарта эли тодоор зуража, жэшээ харуулха ёһотой, хаанаһаа эхилээд, хаана хүрэтэр яажэ бэшэхэб гэжэ ойлгуулха.

Энэ мэтээр грамотада хургалгын бэлэдхэлэй хэшээлнүүдые хэжэ дүүргээд, саашадаа үзэглэлэй үедэ хэгдэхэ ёһотой грамотада хургалгын болон хэлэлгэ хүгжөөлгын хүдэлмэри ябуулагдажа эхилхэ болоно.

II. Үзэглэлэй үе (49 час)

Фонетикэ сооһоо: абяанууд; тэдэнэй хоорондохи илгарал: аялган ба хашалган абяанууд, тэдэниие тэмдэглэһэн үзэгүүд. Түргэн, удаан, дифтонг аялган абяанууд ба үзэгүүд. Үе, үе бии бололгодо аялгануудай үүргэ. Эрэ, эмэ, эрсэ аялганууд. Йотированна аялган үзэгүүд.

Хашалган абяанууд ба үзэгүүд. Хатуу ба зөөлөн хашалганууд. Хонгёо ба бүдэхи хашалганууд. Зөөлөн хашалган абяануудай тэмдэг (и, ии, ю, юу, е, еэ, ё, ёо, я, яа, ь) Зөөлөн ба хатуу тэмдэгүүд.

Үзэглэлэй үедэ багша уншуулжа, бэшүүлжэ хургана, хэлэлгэ хүгжөөнэ, уншаха дуратай болгоно.

Лексикэ сооһоо – үгэ бүхэн юушьеб даа нэрлэнэ, олон удхатай байдаг, тиин нэгэ юумэн ондо ондоо үгөөр нэрлэгдэдэг гэжэ ойлгоно. Үгэ хэлэлгэ соогоо хэрэглэжэ, алибаа юумэн, үзэгдэл, байдал тухай хөөрэнэ.

Морфологиһоо – үгын удха дээрэ үндэһэлэн, үхибүүдые «юумэн», «шанар», «үйлэ» гэхэн грмматическа шанарнуудтай танилсуулна.

Синтаксис болон пунктуациһаа - нэн түрүүн үгэнүүдэй хоорондохи холбоо харуулагдана. Мэдүүлэл тухай ойлгосотой болоно. Асууһан, идхаһан, хөөрөһэн,

шангадхаан аянгатайгаар мэдүүлэлнүүдые үгүүлнэ, уншана, тусхай аянга харуулһан тэмдэгүүдтэй танилсана (?!).

Бэшэлгэдэ һургалга.

Бэшэлгын хүдэлмэри грамотада һургалгын хэшээлдэ хэгдэхэ. Партадаа зүбөөр һууха, дэбтэрээ зүбөөр табиха, ручкаая ба крандашаа зүбөөр бариха дадалтай болохо. Гараһан үзэгүүдээ, тэдэнэй хоорондохи холболтые нэгэ жэгдээр ниилүүлэн бэшэхэ. Ехэ ба бага үзэгүүдые, тэдэнэй холболтонуудые зүбөөр бэшэхэ дадалтай болохо. Багшын хүтэлбэри доро үгэнүүд ба мэдүүлэлнүүдые (3-4 үгэхөө бүридэһэн) зүбөөр бэшүүлжэ һургаха. Дарамал ба бэшэмэл үгэнүүдые болон мэдүүлэлнүүдые уншуулаад, алдуугүйгөөр буулгажа бэшүүлхэ. Хүнгэн үгэнүүдые багшын уншалга доро зүбөөр бэшэхэ дүршэлтэй болгохо. Мэдүүлэлэй эхиндэ, хүнэй болон гэрэй амитадай нэрэдэ ехэ үзэг бэшэхэ дүрим ойлгожо, зүбөөр бэшэжэ һургаха.

2 – дохи ангиин программын удха

Һуралсалай жэл соо 68 час үгтэнэ.

«Буряад хэлэн» программын гол бүлэгүүд:

Мэдүүлэл- 8 час

Үгэ. Абьян ба үзэгүүд – 22 час

Абтаһан үгэнүүд – 5 час

Юумэнэй нэрэ – 9 час

Үйлэ үгэ – 4 час

Тэмдэгэй нэрэ – 5 час

Үгын үндэһэн. Түрэл үгэнүүд – 4 час

Хэлэлгэ – 7 час

Хэлэгын нюусанууд – 4 час

Хамта дээрээ – 68 час.

Жэлэй дүүрэхэдэ һурагша юу мэдэхэ ёһотойб:

- Һургуулидаа болон класс соогоо үхибүүдээр, мүн ехэ хүнүүдээр хөөрэлдэхэ журам;
- Уран зохёолнуудай элдэб үнгын жанрнуудые мэдэхэ;
- Мэдүүлэлэй тэмдэг (удха ба интонационно дүүргэлгэ);

- Мэдүүлэлнүүдые зүб бэшэлгэ: мэдүүлэлэй эхиндэ ехэ үзэг, мэдүүлэлэй хойно (точко, асууһан тэмдэг, шангадхаһан тэмдэг);

- Буряад хэлэнэй абьяан ба үзэгүүд, тэдэнэй гол илгарал(абьяануудые шагнанабди ба хэлэнэбди, үзэгүүдые харанабди ба бэшэнэбди);

- Аялган ба хашалган абьяануудай тэмдэг;

- Хатуу ба зөөлөн, хонгёо ба бүдэхи хашалган абьяануудай тэмдэг;

- Алфавидай 36 үзэгүүдые найн мэдэхэ.

Жэлэй дүүрэхэдэ хурагша юу шадаха ёһотойб:

- Багшанарай болон хамта хураһан үхибүүдэй хандалгада харюусаха;

- Нургуулидаа болон класс сооүхибүүдээр, ехэ хүнүүдээр хөөрэлдэхэдөө, хэлэлгын журам баримталха;

- Үгүүлэлэй илгарал хоолойгоороо зүб харуулха;

- Нуралсалай болон нуралсалай бэшэ номуудые хэрэглэхэ;

- 90 хүрэтэр үгэнүүдтэй текст гүйсэд ойлгожо, уншалгын темп : 30 – 40 үгэ нэгэ минута соо уншаха;

- Хэблэмэл ба бэшэмэл текстнүүдһээ үгэнүүд ба мэдүүлэлнүүдые буулгажа абаха, ехэ ба бага үгэнүүдэй холболто зүб бэшэхэ;

- Багшын хэлэжэ үгэхэдэ зүб бэшэхэ(текст соо 20 үгэһөө доошоо) ;

- Үгэнүүдые хэлэхэдэ, тэдэнэй схемэнүүдые бэшэхэ. Хэлэжэ үгэхэдэ мэдүүлэлэй схемэ табиха. Өөһэдөө мэдүүлэл ханаха;

- Хэлэнэн абьяануудые шэхээрээ илгаха;

- Аялган ба хашалган абьяануудые илгаха, зөөлөн ба хатуу, хонгёо ба бүдэхи абьяануудые илгаха;

- Үгэнүүдые үенүүдтэ хубааха;

- Үгэнүүдые шэнэ мүртэ зүб таһалха. Мэдүүлэл хаана эхилнэб, хана дууһанаб гэжэ мэдэхэ. Мэдүүлэл ехэ үзэгөөр эхилхэ, мэдүүлэлэй хойно табиха тэмдэгүүдые (. ? !) зүбөөр хэрэглэхэ.

3 – дахи ангиин программын удха

«Буряад хэлэн» программын гол бүлэгүүд:

Абьяан болон үзэгүүд (8 час)

Үгын бүридэл (8 час)

Абтаһан үгэнүүд (4 час)

Хэлэлгын хубинууд (24час)

Мэдүүлэл (12 час)

Хэлэлгын нюусанууд (12 час)

Хамта дээрээ – 68 час

Буряад хэлээр шадабари:

- Багшын, нүхэдэйнгөө хөөрэн, уншан текст хадуун абаха;
- Бүхэли үгөөр, зүбөөр, ойлгосотойгоор, уранаар уншаха;
- Текстын нэрын удха ойлгохо, үгтэн нэрэнүүд сооһоо текстын удхада таараха нэрэ шэлэхэ;
- Хөөрэн, асууһан, шангадхаһан мэдүүлэлнүүдэй янзанууды мэдэхэ, тэдэниие аянгалха;
- Мэдүүлэл бэшэг дээрэ харуулха;
- Мэдүүлэлнүүды зохёохо, хүсөөхэ, сэгнэхэ, зүб болгохо;
- Үгэнүүдтэ асуудал табиха;
- Үгэнүүды асуудалнуудаарнь бүлэгүүд болгохо;
- Үгэ соохи абяанууды зүбөөр нэрлэхэ, аялган болон хашалган абяануудай илгарал нэрлэхэ;
- Үгэ үедэ хубааха. шэнэ мүртэ яжа нүүлгэхы мэдэхэ;
- Буряад алфавит мэдэхэ. алфавидаар үгэнүүды хубарюулха;
- Үгэ соохи түргэн болон удаан аялгануудай үүргэ ойлгохо (үгын удха ондоо болгодогыень);
- Үгэ соохи йотированна үзэгүүдэй «ажал» мэдэхэ: хашалганай удаа, үгын болон үеын эхиндэ;
- Дүримүүды баримталан, үгэ соо аялган үзэгүүды зүб бэшэжэ шадаха (аялганай тааралдал. аялганай хубарил. түргэн у-ү, удаан уу-үү, уй-үй, ы-ии, өө-ээ);
- Хонгёо ба бүдэхи хашалганууды илгаруулха;
- Хатуу ба зөөлөн хашалганууды илгаруулха, хашалгануудай зөөлэниие харуулха арга мэдэхэ;
- Үгэ соо бүдэхи хашалгануудай урда дайралдадаг б, г, д, хашалгануудай үгүүлбэри тухай мэдэхэ;

- Абтаһан үгэ тухай ойлгосотой байха, абтаһан үгын сохилтотой аялганай үгүүлбэри болон бэшэлгэ мэдэхэ, хашалган һүүлтэй ородоор бэшэгдэдэг абтаһан үгэнүүдэй буряад хэлэн дээрэ бэшэлгэ мэдэхэ, абтаһан үгын һүүлэй сохилтогүй аялганай бэшэлгэ мэдэхэ;

- Юумэнэй нэрэ тухай ойлгосотой байха: хэн? Юун? Гэжэ асуудалда харюусадаг, юумэ нэрлэдэг, нэгэнэй, олоной тоогой түхэлнүүдтэй байдаг, олоной тоогой түхэл тусхай залгалтануудаар харуулагдадаг, тусхайта юумэнэй нэрэнүүд, тэдэнэй янзанууд, ехэ үзэгөөр бэшэг дээрэ харуулагдаха тухай, юумэнэй нэрын асуудалнуудаар хубилха ёһо мэдэхэ;

- Үйлэ үгэ тухай ойлгосотой байха: хэлэлгэ соохи үүргэ, Юу хэнэб? Яажа байнаб? гэжэ асуудалда харюусадаг. юумэнэй үйлэ нэрлэдэг, үйлэ үгэ мэдүүлэл соо хэлэгшэ болодог гэжэ мэдэхэ;

- Тэмдэгэй нэрэ тухай ойлгосотой байха: хэлэлгэ соохи үүргэ, Ямар? гэжэ асуудалда харюусадаг, юумэнэй шанар. тэмдэг нэрлэдэг, удхаараа юумэнэй нэрэтэй нягта холбоотой байдаг, тэмдэгэй нэрын жэшээ дээрэ синонимууд, антонимууд гэжэ үгын удха мэдэдэг болохо;

- Үгын бүридэл тухай мэдэсэтэй болохо: үгын үндэһэн, түрэл үгэнүүд, нэгэ үндэһэтэ үгэнүүдэй шэнжэ. үгын үндэһэ илгаха тухай, түрэл үгэнүүд болон нэгэ түхэлнүүд гэжэ ойлгосонууды илгаруулха:

- Хэлэлгэ тухай ойлгосотой болохо: хэлэлгэ мэдүүлэлнүүдһээ бүридэдэг, мэдүүлэлнүүд хоорондоо удхын харилсаатай байдаг, хэлэлгэ аман бэ бэшэгэй гэжэ илгардаг, монолог болон диалог гэжэ байдаг;

- Текст, абзац тухай ойлгосотой болохо, текст хубинуудта хубаажа, түсэб табиха шадбаритай болохо. зураглаһан. домоглоһон текстнүүдэй шанарнууды мэдэхэ;

- Хэлэлгын нюусануудтай танилсаха: фразеологизмуудай, оньһон, хошоо үгэнүүдэй үүргэ ойлгохо:

- Зурагаар гү. али үгтэһэн темээр багахан зураглаһан гү, домоглоһон гү, али холимог түхэлэй текст зохёожо шадаха ёһотой, тэрэнээ бэшэгэй хэлэлгээр харуулха ёһотой;

- Гурбадахи класста буряад хэлээр олгогдохо гол шадбари - буулгажа бэшэхэ шадбари: алгоритм хамта зохёохо, тэрэнээр буулгаха, өөрынгөө, нүхэдэйнгөө ажал сэгнэхэ.

4 – дэхи ангиин программын удха

Хэшээлдээ «Буряад хэлэн» гэжэ ном ажалай дэбтэртэйн барина. Авторнууд: Дылыкова Р.С., Базаргуруева Т.Б., Дугарова Д.Б.: 4-дэхи класс.- Улаан – Үдэ: ГБУ РЦ

«Бэлиг» хэблэл,2012он; Буряад Республикын Нуралсалай болон эрдэм ухаанай министерство баталхан. Нуралсалай жэл соо 68 час үгтэнэ.

4-дэхи классай нурагшадта буряад хэлэ заалгын зорилгонууд:

1) Хоёрдохи болон гурбадахи классуудта үзэһэноо дабтаха, ойлгосонуудай нэмэри ба тусхай шанарнуудые олгуулха;

2) «Абяан», «үгэ», «хэлэлгын хуби», «мэдуулэл», «текст» гэһэн ойлгосонуудтай болгохо;

3) Үгэ тухай ойлгосо удхын хэрэглэлэй талаар онсонуудые элируулхэ ажалтай тааруу байха;

4) Юумэнэй нэрэ тухай дуурэн ойлгосотой болгохо, тиихэдэ уйлэ үгэ, тэмдэгэй нэрэ, дахуул үгэ тухай ойлгосо ургэдхэхэ, тоогой нэрэ, тулоонэй нэрэ (үгэнууд), наречи гэһэн «шэнэ» хэлэлгын хубинуудтай танилсуулха, частицануудай уургэ тухай ойлгуулха;

5) Мэдуулэл – хэлэлгын шухала зүйл гэжэ ойлгуулха, мэдуу-лэлэй гэшуудые илгаруулжа, тэдэниие тодорхойлуулжа нургаха, дэлгэрэнгы тухэлыень хуряангы, хуряангы тухэл дэлгэрэнгы болгохо шадабаринууд олгогдохоор хараалаатай;

6) Текст үзэхэдоо, тэрэнэй байгуулга, гол удха элируулхэ, текстын стилииень элируулхэ ажал эмхидхэхэ;

7) Оорынь ажал сэгнуулжэ нургаха, ондо ондоо янзын сэгнэлгын аргуудые хэрэглүүлжэ нургаха ажал ургэлжэлуулхэ;

8) Шалгалтын худэлмэри хэлэлгэ хугжоолгын шэглэлтэйгээр унгэргэхэ, ухибууд изложени бэшэжэ нургаха аргатай;

9) Оорынь ажал тусэблуулжэ, бэелуулжэ, ажалайнь дун хамгаалуулжа нургаха;

10) Турэл арадайнь, тиихэдэ ондоошье арадуудай соёл болбо-соролтой танилсуулга унгэргэхэ;

11) Буряад хэлэнэй аргаар нурагшадые харилсуулжа, зэргэсуулжэ, сасуулжа, булэглүүлжэ, хубаарилуулжа, бодомжолуулжа, тусэблуулжэ, анализ болон синтез хуулэжэ, сэгнуулжэ нургаха;

12) Турэл хэлэндэнь тусхай хандаса хумуужуулхэ.

«Буряад хэлэн» программын гол бүлэгүүд:

Хэлэлгын хубинууд – 40 час

Мэдүүлэл- 10 час

Хэлэлгын нюусанууд – 7 час

Эрьежэ хойшоо харагты – 11час

Хамта дээрээ – 68 час.

Хэлэлгын хубинууд. Нэн туруун дабталга: юумэнэй нэрэ, үйлэ угэ болон тэмдэгэй нэрэнуудэй лексическэ талаһаа илгарал.

Юумэнэй нэрэ. Дабталга. Юумэнэй нэрэнуудэй тоо, ганса нэгэнэй тоодо ба ганса олоной тоодо хэрэглэгдэдэг угэнууд. Зохилдол: ойлгосо. Зохилдолой падежнууд. Юумэнэй нэрэнуудэй зохилдохо аргууд: нэгэдэхи, хоёрдохи, гурбадахи, тэдэнэй онсонууд болон зуб бэшэлгын дурим. Олоной тоогой тухэлнуудэй зохилдохо арга. Юумэнэй нэрын падежнуудэй хэлэлгэ соохи уургэ: нэрын падеж, нэрын падежэй уургэ; мэдүүлэлэй шухала гэшуун – нэрлуулэгшэ; хамаанай падеж, тэрэнэй уургэ; юрын мэдүүлэлэй гэшуун – элирхэйлэгшэ, тэрэнэй асуудалнууд; зугэй падеж, тэрэнэй уургэ, удхын асуудал; уйлын падеж, уйлын залгалтагуй тухэлэй нэрын падежэй тухэлһоо илгаа; юрын мэдүүлэлэй гэшуун – нэмэлтэ, тэрэнэй асуудалнууд, зарим юумэнэй нэрэнуудэй уйлын падежэй тухэлнууд, тэдэниие зуб бэшэлгэ, зэбсэгэй падеж, тэрэнэй залгалтанууд, дайдын ойлгосонууд; хамтын болон гаралай падежнууд.

Дахуул угэ. Тэрэнэй уургэ, бэшэлгэ.

Тулоонэй нэрэ. Ойлгосо. Тулоонэй нэрэнуудэй тоо, нюур, зохилдол. Тулоонэй нэрэнуудэй уургэ.

Үйлэ угэ. Ондоо хэлэлгын хубинуудһаа илгарал. Үйлэ угэнуудэй сагууд, тэдэниие элируулхэ аргууд. Үйлэ угэнуудэй залгал-тануудые бэшэхэ дуримууд. Үйлэ угэнууд болон частицанууд. Үйлэ угэнуудэй нюур, тэрэниие харуулха болон зуб бэшэхэ аргууд. Буруушааһан частицануудай удха болон зуб бэшэлгэ. Үйлэ угэнуудтэ бусад частицануудай оруулһан удханууд, частицануудтай тухэлнуудэй зуб бэшэлгэ.

Тэмдэгэй нэрэ. Ондоо хэлэлгын хубинуудтай удхаараа холбоо. Тэмдэгэй нэрэнуудэй синонимическэ, антонимическа удха харуу-лалга. Сэхэ ба шэлжэһэн удханууд. Омонууд.

Тоогой нэрэ. Ойлгосо. Тоогой нэрэнуудэй һуури.

Наречи. Ойлгосо. Наречиин хэлэлгэ соохи уургэ, мэдүүлэлэй юрын гэшуун – ушарлагша, асуудалнуудынь. Наречинуудэй удхаараа илгарал: сагай, байрын, зэргын.

Мэдүүлэл. Мэдүүлэл – хэлэлгын гол единицэ. Мэдүүлэлэй хэлэһэн зорилгоороо илгаанууд. Мэдүүлэлэй гэшууд. Мэдүүлэлэй шухала гэшууд – грамматическа һуури. Мэдүүлэлэй нэгэ турэл гэшууд, тэдэниие бэшэг дээрэ харуулха аргууд.

Хэлэлгын нюусанууд. Текстын темэ болон гол удха, тэрэнэй байгуулга.

Хэлэлгын стильнууд: научна, уран һайханай, яряанай, номой

3 классай буряад хэлээр календарна-тематическа түсэб

№	Название тем урока	Кол-во часов	Дата проведения		Домашнее задание
			План	Факт	
1 четверть (17 ч.)					
	Абяан ба үзэгүүд (17 ч)				Упр.6,7 с.5
1	Абяан ба үзэгүүд	1 ч	01.09.		Упр.14 с.9
2	Үгэ соо аялганууд яжа тааралданаб?	1 ч	04.09		Упр. 20, 21 с.13
3	Аялган ямар гуримаар хубаридаг бэ?	1 ч	08.09		Упр.27,28 с. 15
4	Аялганай нугарал гэжэ юун бэ?	1 ч	11.09		Упр.33 с 18
5	Аялгануудые зүб бэшэхэ үшөө ямар дүримүүд бииб?	1 ч	15.09		Упр 40, 41 с.21
6	Үгын хаана ии-ы үзэгүүдые бэшэхэб?	1 ч	18.09		Упр.44, 45 с.22-23
7	Үгын хаана өө-ээ үзэгүүдые бэшэхэб?	1 ч	22.09		Упр.51, 52 с.25
8	Үгын хаана ээ-эй үзэгүүдые бэшэхэб?	1 ч	25.09		Упр.56-58 с. 27
9	Шэнэ үгэнүүд яжа бии болоноб?	1 ч	29.09		Упр.59 с.28
10	Мэдүүлэл соо үгэ яжа хубилнаб?	1 ч	02.10		Упр.67, 68 с. 31, 32
11	Гараһан нуури гэжэ юун бэ?	1 ч	06.10		Упр.88 с. 41
12	Үгын анхан нуурида б, л, м, р хашалгануудай хойно тодо бэшэ аялганууд бэшэгдэдэг гү?	1 ч	09.10		Упр.79 с.38
13	Шалгалтын диктант	1 ч	13.10		Упр.75 с.36
14	Алдуунууд дээрэ ажал	1 ч	16.10		Упр.90, 91 с.42
15	Үзэхэнөө дабталга	1 ч	20.10		Упр.94 с.44
16	Үзэхэнөө дабталга	1 ч	23.10		Дүрим сээжэлдэх э
17	Абтаһан үгэнүүд	1 ч	07.10		Упр.107. 108 с.49
2 четверть (15 ч.)					
18					
	Хэлэлгын хубинууд (34 ч)				

19	Ямар хэлэлгын хубинуудыг мэдэхэбта?	1 ч	13.11		Упр.119 с.53
20	Юумэнэй нэрэ тухай юу мэдэхэбта?	1 ч	17.11		Упр.122, 123 с.55
21	Олоной тоодо юумэнэй нэрэ ямар залгалтануудыг абадаг бэ?	1 ч	20.11		Упр.127 с.57
22	Юумэнэй нэрын түхэлнүүд ямар нэрэтэйб?	1 ч	24.11		Упр.129 с.59
23	Диктант	1 ч	27.11		Упр.130 с.59
24	Нэрын падеж.	1 ч	01.12		Упр.134 с.62
25	Хамаанай падеж.	1 ч	04.12		Упр.138 с.63
26	Зүгэй падеж.	1 ч	08.12		Упр.142 с.66
27	Үйлын падеж.	1 ч	11.12		Упр.146 с.67
28	Зэбсэгэй падеж.	1 ч	15.12		Упр.150 с.69
29	Шалгалтын диктант	1 ч	18.12		Падежнуудыг сээжэлдэх э
30	Хамтын падеж.	1 ч	22.12		Упр.154 с.71
31	Гаралай падеж.	1 ч	25.12		Упр.158 с.72
32	Үзэһэнөө дабталга.	1 ч	29.12		Рассказ зохёохо
3 четверть (21 ч.)					
33	Дахуул үгэ гэжэ юун бэ?	1 ч	12.01		Упр.164 с.75
34	Дахуул үгэ. Изложени.	1 ч	15.01		Упр.165, 166 с.75
35	Тэмдэгэй нэрэ хэлэлгэ соо хэрэгтэй юм гү?	1 ч	19.01		Упр.174 с.79
36	Тэмдэгэй нэрэ хэлэлгэ соо хэрэгтэй юм гү?	1 ч	22.01		Упр.176 с.80
37	Тэмдэгэй нэрэ мэдүүлэлэй ямар гэшүүн болодог бэ?	1 ч	26.01		Упр.181 с.82
38	Элирхэйлэгшэ гэжэ юун бэ?	1 ч	29.01		Упр.187 с.84
39	Үйлэ үгэ (глагол) тухай юу мэдэхэбта?	1 ч	02.02		Упр.194 с.87
40	Үйлэ үгэ (глагол) мэдүүлэлэй ямар гэшүүн болоноб?	1 ч	05.02		Упр.196 с.89
41	Ямар ушарта үйлэ үгэнүүдэй хуурида тодо бэшэ	1 ч	09.02		Упр.202 с.91

	түргэн а, о, э аялган бэшэгдэнэгүйб?				
42	Диктант	1 ч	12.02		Упр.209 с.94
43	Үйлэ үгэнүүд ямар сагуудыг харуулдаг бэ?	1 ч	16.02		Упр.213 с.96
44	Ямар түхэлтэй үйлэ үгэнүүд мүнөө саг харуулдаг бэ?	1 ч	19.02		Упр.217 с.98
45	Мүнөө сагай үйлэ үгэнүүд ямар залгалта абанаб?	1 ч	23.02		Упр.220 с.99
46	Үзэхэнөө дабталга	1 ч	26.02		Упр.222 с.100
47	Ямар үйлэ үгэ үнгэрхэн саг харуулдаг бэ?	1 ч	01.03		Упр.228 с.103
48	Үнгэрхэн сагай үйлэ үгэнүүд ямар залгалта абанаб?	1 ч	04.03		Упр.230 с.104
49	Ямар үйлэ үгэ ерээдүй саг харуулдаг бэ?	1 ч	08.03		Упр.234 с.106
50	Ерээдүй сагай үйлэ үгэнүүд ямар залгалта абанаб?	1 ч	11.03		Упр.238 с.108
51	Шалгалтын диктант	1 ч	15.03		Упр.246 с.111
52	Изложени	1 ч	18.03		Упр.248 с.113
53	Үзэхэнөө дабталга	1 ч	22.03		Упр.250 с.114
4 четверть (18 часов)					
	Мэдүүлэл (12 ч)				
54	Мэдүүлэл юу харуулдаг бэ?	1 ч	08.04		Упр.253 с.115
55	Мэдүүлэл юу харуулдаг бэ?	1 ч	12.04		Упр.257 с.117
56	Мэдүүлэлнүүд ямар илгаатайб?	1 ч	15.04		Упр.262 с.120
57	Юрэ хөөрөхэн мэдүүлэл ямар мэдүүлэл бэ?	1 ч	19.04		Упр.266 с.123
58	Асууһан мэдүүлэл ямар мэдүүлэл бэ?	1 ч	22.04		Упр.269 с.125
59	Шангадхаһан мэдүүлэл ямар мэдүүлэл бэ?	1 ч	26.04		Упр.271 с.125
60	Хуряангы ба дэлгэрэнгы мэдүүлэлнүүд ямар мэдүүлэлнүүд бэ?	1 ч	29.04		Упр.274 с.127
61	Диктант	1 ч	03.05		Онтохо зохёохо
62	Мэдүүлэл соохи үгэнүүд яаж холболдоноб?	1 ч	06.05		Упр.280 с.131
63	Мэдүүлэл соохи үгэнүүд яаж холболдоноб?	1 ч	10.05		Упр.284 с.132

64	Мэдүүлэл соо ямар юрын гэшүүдые илгажа болохоб?	1 ч	13.05		Упр.290 с.135
65	Нэмэлтэ гэжэ юун бэ?	1 ч	17.05		Упр.293 с.137
	Текст (6 ч)				
66	Текст ямар шэнжэнүүдтэй бэ?	1 ч	20.05		Упр.298 с.140
67	Текстын гол удха гаргалга, нэрэ үгэлгэ.	1 ч	13.05		Упр.302 с.143
68	Текстнүүд ямар түхэлтэй байжа болохоб?	1 ч	18.05		Упр.308 с.146
69	Шалгалтын диктант	1 ч	20.05		Упр.310 с.147
70	Фразеологизмууд. Омонимууд	1 ч	24.05		Упр.318 с.151
	Итого:	68 ч			